

ПРИПРЕМНИ ПРЕДШКОЛСКИ ПРОГРАМ**Циљеви:**

- доприносити целовитом развоју детета;
- развоју способности;
- проширењу искуства;
- богаћењу сазнања о себи, другима и свету који нас окружује;
- пружање подршке правилном физичком развоју детета;
- подстицање осамостаљивања детета;
- јачање социјално-емоционалних компетенција код деце;
- пружање подршке сазнајном развоју;
- неговање природне дечје радозналости;
- подстицање креативности и уважавање индивидуалности.

Социо- емоционални развој**Исходи****Начин остваривања**

- самостално брине о себи (одржава личну хигијену, облачи се и свлачи, обува се);
- свесно свог тела могућности изражавања себе на различите начине;
- процењује себе и сопствене могућности;
- препознаје и исказује своја осећања на социјално прихватљив начин;
- одлаже непосредно задовољавање својих потреба када се то захтева од њега;
- самопоуздано реагује на тешкоће, препреке и неуспехе;
- решава конфликте с вршњацима вербалним путем;
- разуме потребе и осећања других, сарађује и саосећа с њима, развија и исказује емпатију, заштитнички однос и спремност да помогне некоме ко је слабији од њега.

- методом показивања, демонстрацијом, разговорима, дискусијама, игром и графичким приказима кроз различите врсте активности:
- учење имена својих другова и понављање по азбучном реду, препознавање својих другова додиром везаних очију "Ћораве баке";
- друштвене игре и активности које укључују посматрање ствари и расуђивање, увиђање разлика и сличности између себе и друге деце, поређење деце и одраслих (шта могу, шта им приличи, шта им је допуштено а шта није и зашто);
- активности које захтевају сарадњу међу децом: масирање врата и леђа у круг (свако ономе испред себе), друштвене игре типа "Срећне породице", ношење лопте у пару (загрљени парови деце између чијих је глава лопта), покретне игре (нпр. "Коларићу Панићу"), грађење замка од елемената у пару, цртање "Вртешке другарства" и сл.
- игре у малим групама, разговори о осећањима, решавање конфликтних ситуација кроз разговор, развијање толеранције.

Сазнајно - когнитивни развој

- стиче разноврсна чулна искуства и представе о себи, другима и свету који га окружује;
- показује повећано интересовање за предмете, појаве и догађаје око себе;
- сразмерно тачно распознаје, именује, описује, упоређује и разликује предмете и појаве из непосредне околине;
- овладало је просторним односима релацијама (у, на, поред, испод, изнад, испред, иза, напред, назад, горе, доле);
- зна која му је рука лева а која десна;
- познаје односе величина (велико-мало, дугачко-кратко, уско- широко, дебело-танко) и пореди их (веће-мање, дуже-краће, уже-шире, дебље-тање);
- оријентише се у времену (дан-ноћ, јуче-данас-сутра, јутро- подне-после подне-вече, сада-пре-после);
- испољава разна интересовања, посматра, прати, предвиђа, проверава претпоставке; открива узрочно - последичне везе у једноставним експериментима и малим истраживањима живе и неживе природе, разуме разлику између живе и неживе природе и поседује доста информација о њима, о биљном и животињском свету и природним појавама;
- поседује доста информација о човеку као друштвеном бићу (породици, улогама у породици, рођацима, породичној традицији и светковинама, празницима, комшијама и пријатељима, друштвеним улогама и професијама, традицији и другим културама);
- поседује информације о превозним средствима, знацима

- посматрањем и експериментисањем откривање и упознавање живог света као и поређења између живог и неживог света по њиховим основним карактеристикама. Упознавање грађе важнијих органа код биљака и животиња (посматрањем у току функционисања, издвојених-нпр., у кухињи, уз помоћ функционалних модела, шема и сл.). Скупљање узорака из природе (лишћа, плодова, каменчића, гранчица, перја од птица и др.), њихово сређивање и коришћење у реализацији других активности;
- мерењем телесне тежине и висине анализирамо раст и развој код човека. Представљање онога што се сазнало о другим људима на разне начине, посебно драмским приказивањем и посредством ликовног изражавања;
- посматрањем промена у природи уочавање узрочно-последичних веза које постоје у свету који окружује дете (сунчано је- постаје топлије, дува ветар-гране дрвећа се љуљају,...);
- експериментисање бојама, песком, водом, ваздухом, кретањем, магнетизмом и електрицитетом и слично;
- тематски пројекти, креирање паноа, израда мапа;
- кроз игре меморије проналажење парова слика који су идентични, користећи коцке и остала дидактичка средства уочавање скупова, формирање скупова, уочавање подскупова и графички приказ скупова. Користићемо дрвене бојице у доношењу судова да ли је нешто "једнако", "мање" или више", помоћу различитих средстава упоређујемо величине по супротности и градацији (мало-мање-најмање, кратко-краће-најкраће,...). Формирање растућих и опадајућих низова помоћу коцкица;

<p>и правилима понашања у саобраћају и разуме значај одговорног понашања у саобраћају;</p> <ul style="list-style-type: none"> • запажа сличности и разлике међу предметима по боји, облику, величини и дебљини • врши логичко-математичке операције класификације, серијације; • разуме шта су цело, половина, део; • интересује се за бројање и бројеве у свакодневном животу, играма и активностима; • препознаје цифру као симбол за број; • уочава, препознаје и диференцира геометријске облике на сликама, у активностима и свакодневним ситуацијама; • поставља питања, трага за одговорима, уочава узроке и последице, развија логичко мишљење и радозналост; • примењује научено у свакодневним животом – практичним ситуацијама. 	<ul style="list-style-type: none"> • разговори и демонстрација о кретању кроз простор "Покажи како се крећеш у кутији, дворишту,...". Испитивање простора у односу на сопствено тело "Стани тако да ти са леве стране буде столица а испред тебе прозор,...". Кроз игру типа "Танграм" уочавање и разликовање геометријских облика. Праћење хронолошког следа догађаја реконструишући шта се све догодило тога дана ујутру, у подне, увече, раније, касније,...што се све повезује са сопственим радњама (пробудио сам се, доручковао, играо,...); • прављење играчака и других дидактичких средстава од разних врста материјала (хартије, картона, канапа, отпадних материјала, природних материјала и др.); • друштвене игре које укључују познавање саобраћајних правила; • укључивање експерта у истраживање теме пројекта (занатлије, установе,...).
<h3>Физички развој</h3>	
<ul style="list-style-type: none"> • ужива у боравку напољу, слободним и структурираним играма на отвореном простору; • остварује контролу над крупном моториком; • остварује равнотежу у статичким и динамичким положајима тела; • слободно и сигурно се креће и оријентише у простору; • брзо и сигурно хода, трчи, скаче, пење се, провлачи се, пузи; • све мишићне групе су развијене; 	<ul style="list-style-type: none"> • показивање и описивање уз надметање ко је у стању да пронађе више употреба кроз игру "Шта могу да учиним одређеним делом тела", измишљање покрета и положаја свога тела. У боравку и колико временски услови дозволе у школском дворишту организовати вежбе и активности за развој свих мишићних група; • ходање по равном и неравном тлу, уз природне слободне покрете руку а затим у разним положајима (руке на појасу, са стране, иза леђа), ходање дугим и кратким корацима, брзо, тромо, на

- напредује у биомоторичким способностима, ритмичност, прецизност, снага, брзина, спретност и окретност, хармоничност покрета и кретања);
- хармонично се изражава покретом играјући по ритму, мелодији и пантомимом;
- напредује у вољном усмеравању покрета, координацији око- рука и концентрацији;
- показује самоконтролу у суочавању с препрекама и у конфликтима;
- показује упорност и истрајност;
- самопоуздано реагује на неуспех и пораз;
- поседује основну здравствену културу (информације о деловима тела и њиховим функцијама, болестима и повредама, начинима на које може да брине о себи, професијама које се односе на бригу о здрављу);
- има позитивне ставове према навикама здравог живота;
- прихвата и поштује правила групних спортских активности
- показује спремност да сарађује и учествује у тиму;
- испољава здрав такмичарски дух;
- учествује у такмичарским играма;
- интересује се за спортско-рекреативна дешавања у својој околини;
- развија фину и крупну моторику;
- усваја здраве животне навике;
- развија координацију и издржљивост.

- прстима и сл;
- трчање, слободно трчање у простору, трчање по равном и мање равном тлу, четвороношке, затим по ужој површини и сл;
- скакање, обема ногама, са ноге на ногу, на једној нози, у даљ, у вис и сл;
- пењање уз степенице, на столицу, клупу, предмете, справе и сл;
- пузање напред, вијугаво, кружно, на стомаку, између предмета, испод ниже постављених предмета, појединачно, у паровима , у групи;
- провлачење кроз разне објекте, између малих препрека и испод објеката (висине око 40 цм), са ношењем предмета (лопте, врећице, палице,...) усправно, у получучњу, чучњу, четвороношке, појединачно, у пару и групно;
- котрљање појединачно крећући се око издужене осовине тела, на једну или другу страну, у пару држећи у рукама неки предмет, у ланцу;
- колутање крећући се око бочне осовине тела-слободним превртањем преко главе, напред;
- кроз сличне активности и игре реализују се остали облици кретања: одржавање равнотеже, шутирање, ударање и вођење лопте, бацање и хватање, бацање котрљањем, гађање, дизање и ношење, гурање и потискивање, организовано постављање и кретање;
- перцептивне активности се развијају кроз игре типа "Црни Петар", "Чик запамти" и сл;
- гледање, слушање, додиривање, мирисање и пробање, развој чулних способности реализујемо кроз разнолике игре: "Игре тишине", "Шта је у врећици", "Од чега је запушач" и сл;
- свакодневни боравак и кретање на свежем ваздуху, покретне игре на отвореном у природи;

	<ul style="list-style-type: none"> • полигон спретности, спортске и ритмичке игре, шетње, плес; • кроз ликовне активности сечење, моделирање, писање; • разговори о здравој исхрани и хигијени.
<ul style="list-style-type: none"> • изражавање мисли и осећања - путем линије, облика, боје, говора, песме, музике осмеха, покрета и плеса, као и кроз све врсте игара, посебно драмских (нпр.- цртање, сликање, причање, драмско представљање, певање, музичке и ритмичке импровизације и др.) • вежбе дисања дувањем балона или направљеном играчком "Лавиринт", покретне игре певањем у којима се мења темпо говора, изговарање ташунаљки, брзалица, разбрајалица,... игре у којима се увежбава правилан изговор гласова. Започиње се гласовима м, б, п, т, д, н, к, г, х, ф, в, л, с, з, ц, наставља се гласовима ж, ш, ч, ћ, д, л, р и разликовањем звучних и беззвучних парова гласова (б, п, т, д, к) да би се добро разликовали и изгварали гласови с-з, с-ц, ш- ж, ч-ћ, с-ш,з -ж, ч-ц, л-р; • проналажење речи које почињу истим гласом кроз игру "На глас ,на глас", препознавање штампаних слова оживљавањем истих на сламчице и од папира. Организовати игролике активности за богаћење дечјег речника придевима, глаголима. Разговори са децом на разне теме, о животу у школи, у породици, месту у којем живе и др; • причање по сећању о догађајима и доживљајима који су 	

се збили раније (приликом игре, шетње, излета и др.). Правимо сами "Коцкице причалице" и помоћу њих измишљамо приче, правимо стрип - причање приче на основу стрипа. Омогућити деци сусрет са новинарима и сарадња са њима. Посете библиотеци, књижарама,... Игре имитације, ходање по замишљеном тлу, традиционалне дечје игре са драмским елементима ("Иде маца око тебе", "Ринге,ринге раја..." и др.

организовати ликовне активности и игре у којима ће деца користити разне материјале и средства за рад: папир, маказе, лепак, акварел и друге технике сликања, природни материјали (лишће, пиринач, тканину,... у оквиру ликовних а и других врста активности организовати радионице са родитељима на месечном нивоу по потреби и чешће) и такође музичке покретне игре и активности користећи: штапиће, дрвени бубањ, звечка, даире,...као и плесне активности организујући приредбе и учешћа плесним тачкама на разне манифестације.

- Родитељски састанци и радионице;
  - Заједничке акције (уређење дворишта, приредбе, боравка,...);
  - Индивидуални разговори;
- Изложбе дечјих радова за родитеље.

- Посете библиотекама, музејима, здравственим установама;
- Сарадња са уметницима, спортистима и занатлијама;
- Обележавање локалних празника и манифестација;
- Укључивање деце у еколошке и хуманитарне акције.